

Bakgrunn for vedtak

Søknad om konsesjon for
regulering/uttak av vann til Cermaq
Norway AS, avd. Holmvåg
settefiskanlegg

Steigen kommune i Nordland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Cermaq Norway AS
Referanse	201406681-14
Dato	22.02.2016
Notatnummer	KI-notat 29/2015
Ansvarlig	Gry Berg
Saksbehandler	Ole André Steinsvik

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	5
NVEs vurdering	7
NVEs konklusjon	11
Forholdet til annet lovverk	11
Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven	12

Sammendrag

Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg, har søkt etter vannressursloven § 8 om uttak av vann fra Langvatnet, samt regulering av Langvatnet i Steigen kommune i Nordland fylke. Hensikten er å sikre vannforsyningen til eksisterende settefiskanlegg i Holmvåg. Selskapet planlegger å utvide smoltproduksjonen fra 1 000 000 til 1 800 000 settefisk per år. Inntakssystem og ledninger er allerede etablert. Det er ikke planlagt å skifte ut disse for å øke kapasiteten. De tekniske inngrepene er allerede etablert som konsesjonsfritt anlegg. Det søkes nå om en formalisering av dagens praksis.

NVE behandler vannuttaket inkludert rør frem til driftsbygning/-anlegg.

Det søkes om et kontinuerlig vannuttak på inntil 15 m³/min hele året fra Langvatnet (Holmvaagvatnet), samt regulere Langvatnet 0,5 m opp i forhold til normalvannstand (84,0 moh.). Dette tilsvarer dagens praksis og gir et reguleringsmagasin på 0,31 mill. m³. Magasinet vil bli brukt som buffer i perioder med lite tilsig fra nedbørsfeltet.

NVE godkjente i vedtak av 3.07.2015 et midlertidig vannuttak på 12 m³/min med varighet inntil 1.10.15 og med krav om at en søknad om økt vannuttak måtte være levert NVE innen 1.12.14. Det omsøkte vannuttaket vil sikre produksjonskapasiteten på 1 mill. stk. sjøklar settefisk og er identisk med nåværende uttak. Gjeldende tillatelse fra Fiskeridirektoratet/fylkeskommunen er fra 1998.

Deler av anlegget kjøres på resirkulering av vann.

NVE har ikke registrert konflikter av betydning knyttet til tidligere vannuttak, men har gjennom offentlig høring av søknaden blitt gjort oppmerksom på enkelte interesser som må ivaretas dersom det gis konsesjon. Av hensyn til reindriftsinteressene og interesser knyttet til landskap og friluftsliv er det viktig at tekniske inngrep er minst mulig synlig og til hinder i landskapet. Fylkesmannen og fylkeskommunen ber også NVE vurdere vilkår for slipp av minstevannføring i Holmvågelva.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til vannuttaket må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

Med planene selskapet har lagt frem i konsesjonssøknaden og tilstrekkelig vannføringslipp i Holmvågelva, mener NVE at vassdraget vil bli tatt i bruk på en akseptabel måte.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg, tillatelse etter vannressursloven § 8 til å ta ut inntil 250 l/s (15 m³/min) vann fra Langvatnet

(Holmvaagvatnet). NVE gir også Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg, tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering av Langvatnet (Holmvaagvatnet) mellom kote 84 og 84,5.

Tillatelsen gis på nærmere bestemte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg, datert 28.11.2014:

«Søknad om konsesjon for regulering/uttak vann til Cermaq Norway AS, avd Holmvåg settefiskanlegg

Cermaq Norway AS ønsker å utnytte vannet i Holmvaagvatnet i Steigen kommune i Nordland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- uttak av vann til Holmvåg settefiskanlegg i Steigen kommune

Nødvendig opplysninger om tiltaket fremgår av vedlagte utredning.»

Holmvåg settefiskanlegg, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	5,5
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	12,5
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	69
Middelvannføring (normalår)	l/s	396
Alminnelig lavvannføring	l/s	25
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	28
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	22
SETTEFISKANLEGG		
Inntak	moh.	84
Avløp	moh.	-50 (dykket avløp)
Lengde på berørt elvestrekning		2,7
Vannuttak	l/s	215
Tilløpsrør, diameter	mm	250
Tilløpsrør	m	2300
Sjøklar smolt	ant.	1,8 mill. (maks.)
MAGASIN		
Magasinvolum	mill. m ³	0,31
HRV	moh.	84,50
LRV	moh.	84,00

Om søker

Tiltakshaver er Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg. Cermaq Norway AS er en stor aktør i akvakulturnæringen og har en rekke settefiskanlegg og sjølokaliteter i drift rundt i Nordland og Finnmark fylke. Selskapet disponerer i alt 54 matfiskkonsesjoner inkludert stamfisk og FOU. Produksjonen ved anlegget i Holmvåg dekker, sammen med andre anlegg i regionen, bare deler av behovet for settefisk i landsdelen. Cermaq hadde, på søketidspunktet, kun 39 % egendeckning av settefisk inkludert produksjonen på Holmvåg.

Beskrivelse av området

Prosjektet er lokalisert innerst i Holmvaagfjorden i Steigen kommune. Anlegget ligger ca. 9 km nord for kommunesenteret i Leinesfjord og 4 km sør for tettstedet Bogøy.

Vannkilden til settefiskanlegget dannes av 3 delvis sammenhengende vann; Langvatnet, Mellavatnet og Innervatnet. Vannuttaket er plassert i Langvatnet som ligger nærmest fjorden og anlegget. Det berørte vassdraget har et samlet nedbørsfelt på 5,4 km² og strekker seg fra kote 84 til omkransede fjell opp mot kote 815. Nedslagsfeltet ligger i Regine felt 169.52.

Settefiskanlegget med vanninntak og vannkilde ligger som helhet innenfor landskapsområde Holmåkfjorden. Landskapet beskrives som kystslette med infrastruktur og jordbrukspreg og er vanlig forekommende i regional sammenheng (middels verdi). Området har et middels omfang av infrastruktur.

Felter er et typisk kystfelt og skogkledt i nedre del. Skogandelen er på 36%. Dominerende vegetasjonstype er nordboreal bjørkeskog og blandingsskog. Området har generelt et kystpreget klima med relativt kjølige somre og milde vintre, men med stabilt snødekke i høyden vinterstid som gir høyt tilsig på våren.

Langvatnet er oppdemt ved utløpet med en damhøyde på 1 m. Det er to inntaksledninger, ett overflateinntak på ca. to meters dyp og et dypvannsinntak på ca. 28 m dyp som gir fleksibilitet og mulighet for å kunne regulere vanntemperaturen i anlegget. Det er etablert en skogsvei fra fv 835 og opp til Lille Holmvågvatn.

Vannledningen går fra Langvatnet under skogsveien, over foten av Tømmerskaret, samt under fylkesveien og ned til anlegget på Holmvåg. Samlet lengde på vannledningene er på henholdsvis 1500 m og 2300 m (250 mm PEH slange). Vannledningene ligger delvis åpne på strekningen.

Nedbørsfeltet for inntaket til settefiskanlegget utgjør 5,5 km². Magasinvolument (mellom HRV og LRV) utgjør 0,31 mill m³.

Feltet er typisk for denne regionen med overganger fra frodig vegetasjon til mer snauvokst lyng og hei. Området bærer også preg av å være gammelt kulturlandskap og har innslag av utmark, løvskog og granskog.

Teknisk plan

Reguleringer

Det søkes om regulering av Langvatnet på 0,5 m mellom HRV på 84,5 m og LRV på 84 m. Den omsøkte reguleringen er identisk med dagens praksis. Normalvannstanden ligger på 84 moh.

Inntak

Etablert inntak i Langvatnet benyttes. Det ene er et overflateinntak med vanntilførselsledningen lagt på ca. 2 m dyp, mens det andre inntaket er et dypvannsinntak på ca. 28 m dyp.

Vannvei

Etablert, delvis nedgravd, vannvei benyttes. Vanntilførselen består av 2 stk. 250 mm PEH slanger med lengde på henholdsvis ca. 1500 m og ca. 2300 m. Fallhøyden er ca. 80 m.

Veier

Det planlegges ingen nye veier.

Arealbruk

Arealbruken vil være identisk med dagens bruk.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Kommunens friluftskart definerer området som viktig friluftsområde i kommunen. Kommunens arealdelplan fastsetter området rundt Langvatnet som LNF-1 område. En mindre del av Litlevatnet er definert som LNF-område med spredt fritidsbebyggelse.

Smoltanlegget ligger i kommuneplanens arealdel i LNF-sone 3 som gir tillatelse til næringsbygg.

Samlet plan (SP)

Vassdraget er ikke omfattet av samlet plan for vassdrag.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget er ikke omfattet av Verneplan for vassdrag.

Sammenhengende områder med urørt preg

Det er ingen inngrepsfrie naturområder i tiltaks- og influensområdet, slik at tiltaket ikke vil få noen virkning eller konsekvens for dette temaet.

Nasjonale laksevassdrag

Holmvågsvassdraget er ikke et Nasjonalt laksevassdrag.

Andre verneområder

Vassdraget er ikke omfattet av andre restriksjoner eller vern.

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 28.9.2015 sammen med representanter for søkeren, kommunen og Fylkesmannen. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Høringspartenes egne oppsummeringer er referert der hvor slike foreligger. Andre uttalelser er forkortet av NVE. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Steigen kommune

Steigen kommune har ingen innvendinger mot at Cermaq Norway gis konsesjon på vannuttak i henhold til søknad. Kommunen stiller imidlertid krav om rydding av skog i oppdemningssonen i Holmvågvannene.

Fylkesmannen i Nordland

Fylkesmannen i Nordland synes det er positivt at vannuttaket til Holmvåg settefiskanlegg blir konsesjonssøkt etter vannressursloven. For å ivareta hensynet til fisk og andre vannlevende organismer i øvre del av Holmvågelva, ber Fylkesmannen NVE vurdere å stille krav om minstevannføring fra Langvatnet. Dersom eventuelt slipp av minstevannføring fører til behov for økt regulering, bør det ikke stilles krav om minstevannføring.

Fylkesmannen ber i tilleggssuttalelse datert 13.10.2015 NVE vurdere om det skal stilles krav om tildekking av rørledningene. Eventuelt om det kan legges inn som vilkår knyttet til en fremtidig utskiftning av rørene.

Nordland fylkeskommune

Fylkesrådet anbefaler NVE å gi konsesjon for regulering og uttak av vann fra Langvatnet til Holmvåg settefiskanlegg. Fylkesrådet mener det er positivt at man ønsker å formalisere eksisterende praksis for uttak av vann, og at en formell tillatelse vil gi forutsigbare rammer for drift av settefiskanlegget. Fylkesrådet vurderer derfor de positive konsekvensene for samfunnet som større enn de negative konsekvensene for miljøverdier. Fylkesrådet ber avslutningsvis om at NVE vurderer behovet for slipp av minstevannføring i Holmvågelva.

NVEs vurdering

Cermaq Norway, avd. Holmvåg, har søkt om vannuttak og regulering i Holmvågvassdraget. Selskapet har ikke konsesjon etter vannressursloven på dagens vannuttak, og ønsker derfor å få formalisert regulering og vannuttak.

Selskapet planlegger å søke Nordland fylkeskommune om å utvide smoltproduksjonen ved settefiskanlegget fra 1 000 000 til 1 800 000 settefisk per år og trenger derfor tillatelse etter vannressursloven. En eventuell produksjonsøkning vil kunne endre vannuttaket over året og i omfang. NVE legger søkers erfaring med vannkilden og de hydrologiske beregningene som følger søknaden til grunn, når vi vurderer en eventuell konsesjon til vannuttak, samt regulering i, Holmvågvassdraget. I dette ligger at selskapet baserer en eventuell utvidelse på en mer effektiv utnyttelse av vannressursen, vannbesparende tiltak og endret produksjonsmønster.

En stor del av tiltakets tekniske del er allerede etablert og i drift, og planlagt vannforbruk vil ifølge søknaden, følge dagens etablerte praksis. Legger man de hydrologiske beregningene i søknaden til grunn, synes det omsøkte vannuttaket å representere et fornuftig vannuttaksregime i våte- og normale år. I perioder med lite nedbør vil selskapet imidlertid være avhengig av en buffer/magasin i Langvatnet. Den omsøkte reguleringen vil gi en buffer i reguleringsmagasinet på om lag 0,31 mill. m³. Vedlagte magasinkurver indikerer at omsøkt reguleringsmagasin, sammen med naturlig tilsig, vil være tilstrekkelig i tørre perioder til både omsøkt vannuttak og slipp av minstevannføring på 25 l/s.

Ved en eventuell konsesjon vil det bli satt krav til både maksimalt vannuttak, reguleringsgrenser og minstevannslipp. NVE mener prinsipielt at formalisering av bruk og manøvreringsregime i vassdraget er positivt for området og allmennheten.

Under høringsrunden ble det ikke registrert vesentlige konflikter knyttet til reguleringen og vannuttaket. Både kommunen, fylkeskommunen og Fylkesmannen er betinget positive til utbyggingsplanene. De løfter likevel frem behovet for avbøtende tiltak knyttet til blant annet vannføringen i øvre del av Holmvågelva. Denne delen av elva kan være utsatt for tørrlegging og perioder med lavt tilsig vinter og sommer. For å ivareta hensynet til fisk og andre vannlevende organismer bes NVE om å vurdere slipp av minstevannføring.

Hydrologiske virkninger av tiltaket

Det omsøkte vannuttaket og reguleringshøyder er identisk med senere års praksis. Vannuttaket i Langvatnet utnytter et nedbørsfelt på 5,4 km² ved inntaket, mens middelvannføringen er beregnet til 396 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 13 %. Avrenningen varierer fra år til år med dominerende høst- og vårflo. Laveste vannføring opptrer gjerne på senvinteren og i juli-august. Snømengdene varierer mye fra år til år, og mens det i kjølige vintre kan være snø i hele feltet, vil det i milde vintre med dominerende vestlig vindretning være lite eller ingen snø i de lavereliggende deler. Mildvær vinterstid gir periodevis høy vannføring, og vinterflommer kan opptre. Snøakkumulasjon i deler av feltet vil gi relativt høy vannføring fra april-mai til ut juni.

5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 28 l/s og 22 l/s. Alminnelig lavvannføring er beregnet til 25 l/s.

Dagens vannuttak ligger på et snitt på 12 m³/min (tilsvarer 200 l/s). Maksimal kapasitet er 16 m³/min (267 l/s), fordelt på to inntaksledninger med kapasitet på 8 m³/min (133 l/s) hver. Anlegget er bygd som en kombinasjon av et gjennomstrømnings- og resirkuleringsanlegg.

Uttak av vann til settefiskanlegget gir redusert vannføring i elva. I et middels år vil det være ca. 225 dager med vannføring større enn største vannuttak. I lange perioder på våren og høsten er vannuttaket vesentlig lavere enn normalt tilsig. Det er på senvinteren og i juli at vannuttaket er størst sammenlignet med normalt tilsig, og dermed er det i disse periodene at magasinet i Langvatnet er hyppigst i bruk. Ifølge «Hydrologisk underlag for søknad Holmvåg settefisk» er det kun i noen få dager i februar og mars at vannuttaket overstiger midlere tilsig. I gjennomsnitt er restvannføringen i gjennomsnitt 80-90 % av vannføringen før settefiskanlegget ble satt i drift (naturtilstanden).

I tillegg kommer et relativt stort restfelt på 5,7 km² nord for nedbørfeltet (Tverrelva) som gir avrenning til nedre del av Holmvågelva.

NVE har kontrollert det hydrologiske underlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørsfelt.

Både Fylkesmannen og fylkeskommunen ber NVE vurdere vilkår om slipp av minstevannføring. Hensikten er å ivareta hensynet til fisk og andre vannlevende organismer i øvre deler av Holmvågelva som i perioder kan være utsatt for tørrelgging. NVE mener at dagens vannføringsregime, bare til en viss grad, ivaretar vassdragets naturlige vannføringsdynamikk. NVE mener derfor at pålegg om minstevannføring, fastsettelse av øvrige vilkår gjennom konsesjon og oppfølging fra NVEs miljøtilsyn, kan bidra til å ivareta allmennhetens interesser i vassdraget.

De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen.

Naturmangfold

Fiske med oversiktsgarn i vassdraget indikerer en ørretbestand av god kvalitet. I tillegg har innsjøen en bestand av stingsild. Den fiskebiologiske kartleggingen konkluderte med at det sannsynligvis ikke er noen forekomst av anadrom fisk i elva nedstrøms inntaket grunnet et vandringshinder om lag 50 m fra sjøen. Den korte elvestrekningen nedenfor vandringshinderet gir ikke grunnlag for produksjon som opprettholder bestand av anadrom laksefisk.

NVE er enig med Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune om at man bør ivareta fisk og andre vannlevende organismer i øvre del av Holmvågelva som i perioder kan være utsatt for tørrelgging. Forslag til avbøtende tiltak i form av minstevannføring vil ha positiv virkning på fisk og annen ferskvannsbiologi.

Søknaden viser også til at det er observert en rødlista art i Holmvågfjorden. Dette gjelder fiskemåke som på Norsk rødliste for arter 2015 er betegnet som nær truet (NT). NVE vurderer at det etablerte tiltaket ikke berører habitatforholdene for denne.

Allmennhetens interesser tilsier derfor varsomhet med vannføringsregimet. Ved en eventuell konsesjon bør det settes krav om slipp av minstevannføring hele året for å ivareta det biologiske mangfoldet, i og rundt vassdraget. Dette gjelder særlig forholdet til fisk, men også annen vannfauna. Dersom det stilles krav om minstevannføring mener NVE at vanntilknyttede organismer nedstrøms Langvatnet blir ivaretatt i tilstrekkelig grad. Eter NVE s vurdering vil virkningene for fisk være avgrensede og akseptable ved uttak av vann innenfor gitte vilkår. I perioder har elva vært tilnærmet tørr. Ved stabil vannføring vil livsgrunnlaget for fisk og annen vannfauna bli tilfredsstillende ivaretatt.

Forholdet til naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen, plikter å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante paragrafer. I NVE sin vurdering av søknaden om regulering av Langvatnet og vannuttaket derfra, legger vi til grunn bestemmelsene i naturmangfoldlovens §§ 4 og 5, samt §§ 8-12.

Kunnskapen om naturmangfoldet og effekter av eventuelle påvirkninger er basert på den informasjonen som er lagt fram i søknaden, fiskeribiologisk rapport, høringsuttalelser, samt NVEs egne erfaringer. NVE har også gjort egne søk i tilgjengelige databaser som Naturbase og Artskart den 2.11.2015. Etter NVEs vurdering er det innhentet tilstrekkelig informasjon til å kunne fatte vedtak og for å vurdere tiltakets omfang og virkninger på det biologiske mangfoldet. Samlet sett mener NVE at sakens kunnskapsgrunnlag er godt nok utredet, jmfør naturmangfoldloven § 8.

NVE mener det er grunn til å tro at de skisserte artene og naturtypene ikke vil bli vesentlig påvirket av en videreføring av vannuttaket. Forslag til avbøtende tiltak i form av minstevannføring, samt overvåking av vannuttaket-/forbruket, vil sikre levevilkårene for fisk og annen vannfauna i vassdraget. Et eventuelt videreført vannuttak fra Langvatnet som omsøkt, vil etter NVE sin mening, ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper, arter eller økosystemer gitt i naturmangfoldlovenes §§ 4 og 5 gitt at vannuttaket blir liggende rundt dagens nivå.

NVE har også sett påvirkningen fra vannuttaket i sammenheng med andre påvirkninger på naturtypene, artene og økosystemet. Vi har vurdert området rundt Holmvågsvassdraget og Holmåkaldalen som helhet for både rovfugler og våtmarksfugler, samt Holmvågelva med tanke på bl. a. anadrom fisk og annen ferskvannsbiologi. Den samlede belastningen er ikke så stor at den er avgjørende for konsesjonsspørsmålet.

I NVE sin vurdering av søknaden om tillatelse til regulering og vannuttak for smoltproduksjon i vassdraget legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 8-12. Et positivt vedtak fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre tiltaket vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser.

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Avbøtende tiltak og utformingen av tiltaket vil spesifiseres nærmere i våre merknader til vilkår dersom det blir gitt konsesjon. Tiltakshaver vil da være den som bærer kostnadene av tiltakene, i tråd med naturmangfoldloven §§ 11-12.

Landskap, friluftsliv, reindrift og brukerinteresser

Tiltakets varige påvirkning på landskapet vil bestå av tidligere etablert inntaksledning i Langvatnet, etablert løsmassedam og rørgate, skogsvei, samt anlegget og den tekniske infrastrukturen nede ved Holmvåg. I tillegg har det oppstått kortere perioder med redusert vannføring i øvre del av Holmvågelva som har preget landskapet noe. Kortvarig fraføring av vann fra øvre del av Holmvågelva vurderes å ha hatt avgrenset og lokal effekt for fisk og ferskvannsbiologi og andre brukerinteresser i vassdraget.

Det berørte området er i Miljødirektoratets Naturbase registrert som viktig friluftsområde. Kvalitetene knytter seg særlig til landskap og natur, samt god tilgjengelighet. Lokalbefolkningen bruker følgelig området til utøvelse av friluftsliv og rekreasjon, bl.a. fiske, fotturer, jakt og skiturer.

NVE mener de tekniske inngrepene er klart synlige i landskapet. Dette gjelder særlig deler av rørgata som stedvis er eksponert. Fylkesmannen knytter dette i sin høringsuttalelse til reindriften, men peker samtidig på at rørene ligger i et forholdsvis utilgjengelig og lite brukt terreng. Fylkesmannen ber NVE vurdere tildekking, eventuelt i sammenheng med en senere og fremtidig utskifting av rørledningene. NVE deler denne oppfatningen av kost/nytte-forholdet og ber tiltakshaver grave ned rørene ved en eventuell fremtidig utskifting av rørledningene mellom Langvatnet og anlegget i Holmvåg.

Områdets tilgjengelighet og attraktivitet kan, av samme grunn, oppleves noe redusert. Influensområdet er allerede preget av historiske inngrep knyttet til vei, dam, rørgate, kraftlinjer m.m. Den omsøkte reguleringen, samt vannuttaket, er delvis praktisert gjennom lengre tid og preger, til en viss grad, terrestrisk og akvatisk miljø i området. Den allmenne interessen, fiske-, jakt- og friluftsinteressen for vassdraget og nærområdet er likevel markant, områdets størrelse, befolkningsunderlag og tilgjengelighet tatt i betraktning. NVE mener at inngrepene, sammenlagt, gir en noe redusert opplevelse av området.

De tre berørte vannene i vassdraget har en god bestand av ørret med årlig reproduksjon. Nedstrøms dammen har det blitt påvist mindre forekomster av ørret og stingsild. Den korte strekninga mellom vandringshinderet og sjøen ga gjennom prøvefisket ingen fangst av anadrom fisk og indikerer at det ikke er produksjon som opprettholder en bestand av anadrom fisk.

NVE vurderer likevel at tidligere utført anleggsarbeid, legging av rørgate, veibygging m.m., ikke har medført vesentlige negative konsekvenser for fauna og flora. Ved en eventuell og fremtidig nedgraving av hele rørgata forutsetter NVE avbøtende tiltak knyttet til bl. a. skånsom håndtering av markdekket og naturlig revegetering. I forbindelse med graving av rørgata bør man spesielt unngå direkte avrenning til gytebekker m.m.

NVE mener at inngrepene sammenlagt vil gi noe redusert opplevelse av området. Minstevannføring sammen med flomvannføring vil ivareta noe av elvens naturlige vannføringsdynamikk og redusere ulempene for fisk, vanntilknyttede organismer og friluftsinteressene. Med avbøtende tiltak mener NVE at inngrepet ikke er så omfattende at det vil oppleves spesielt negativt for de lokale interessene knyttet til friluftsliv. Etter NVEs vurdering vil de negative konsekvensene for landskap, friluftsinteresser og brukerinteresser være akseptable, forutsatt at det slippes tilstrekkelig minstevannføring i elva hele året.

Tiltakshavers og høringsinstansenes forslag til avbøtende tiltak vil, slik NVE ser det, i stor grad bote på de negative effektene av tiltaket. Den foreslåtte minstevannføringen synes å ivareta livsvilkårene for fisk og annen vannfauna i vassdraget. NVE er også av den oppfatning at dersom tiltakshaver holder seg til dagens praktiserte reguleringsregime og benytter magasinet hovedsakelig som buffer i tørrår, kan tiltaket aksepteres med tanke på landskap og friluftsliv. Vi vil presisere at NVE senere kan pålegge biotopjusterende tiltak i medhold av standardvilkårene.

NVE vil også opplyse om at konsesjonshaver vil være ansvarlig for å vedlikeholde anlegg som faller inn under den konsesjonen som eventuelt blir gitt. Dette gjelder også for nedleggelse av anlegg jfr. vrl. § 41.

Samfunnsmessige virkning

En eventuell utvidelse av settefiskanlegget vil generere nye investeringer i Holmvåg. Det er forventet at det blir behov for flere stillinger. I et området preget av primærnæring og turisme/sesongbetont arbeid vil utvidelsen av arbeidsstokken utgjøre et kjærkomment tilskudd.

NVE mener en økning av smoltproduksjonen i Nordland vil være positivt fordi det i dag er underdekning av smolt i området.

Det omsøkte tiltaket vil kunne gi inntekter til søker og grunneier, samt generere skatteinntekter. Endelig vil settefiskanlegget styrke næringsgrunnlaget i området og vil dermed kunne bidra til å opprettholde lokal bosetning.

Oppsummering

Søker ønsker å få formalisert tidligere vannuttak og regulering med konsesjon etter vannressursloven og de plikter og rettigheter dette medfører. NVE mener dette vil bidra til økt produksjon av settefisk og således være en fordel for både bedriften og allmennheten. Søknadsprosessen viste et lavt konfliktnivå, samtidig som tiltaket genererer stor lokal og samfunnsmessig verdi.

Minstevannføring vil, slik NVE ser det, ivareta landskaps- og friluftinteressene, samt det biologiske mangfoldet, i og rundt Holmvågelva i perioder med lav vannføring.

NVE forutsetter at minstevannføringen sikres gjennom utforming av utløpsterskelen i Langvatnet og gjennom back-up løsninger for minstevannføringen.

De negative virkningene av tiltaket kan avbøtes gjennom vilkår.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering av Langvatnet mellom kotene 84 og 84,5 og et maksimalt vannuttak fra Langvatnet på 250 l/s. For å ivareta levevilkårene for fisk og annen vannfauna settes krav om minstevannføring i Holmvågelva på 25 l/s.

Tillatelsen gis på nærmere bestemte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til annet lovverk

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 206-12-15) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder Miljødirektoratet etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyttene av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Vannuttak, reguleringsgrenser og vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon:

Middelvannføring	l/s	396,0
Alminnelig lavvannføring	l/s	25,0
5-persentil sommer	l/s	28,0
5-persentil vinter	l/s	22,0
Største kapasitet tilløpsrør	l/s	250

Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg, har omsøkt et vannuttak på inntil 250 l/s fra Langvatnet (Holmvågvannene). Dette innebærer bl. a., ifølge de hydrologiske beregningene som følger søknaden, at vannuttaket overstiger midlere tilsig noen få dager i første halvdel av februar og mars. Det er imidlertid i juli og på sen vinteren at vannuttaket er størst i forhold til normalt tilsig, og følgelig er det i disse periodene at magasinet er hyppigst i bruk.

Redusert vannføring kan gi negative konsekvenser for naturmangfold, landskaps- og opplevelsesverdien i området. Søker har, på denne bakgrunnen, foreslått ei minstevannføring lik alminnelig lavvannføring på 25 l/s. NVE mener, i likhet med høringspartene Nordland fylkeskommune og Fylkesmannen i Nordland, at det må bli fastsatt vilkår som ivaretar og sikrer levevilkår for fisk og annen vannfauna i øvre deler av Holmvågelva.

Ut fra dette fastsetter NVE en minstevannføring på 25 l/s gjennom hele året i Holmvågelva. Maksimalt vannuttak settes til 250 l/s.

NVE mener reduksjonen i vannføring trolig ikke vil påvirke livsvilkårene for fisk og annen vannfauna i Holmvågelva nevneverdig. I dette ligger også back-up løsninger som sikrer at minstevannføringspålegget opprettholdes kontinuerlig, f. eks. ved stopp i pumpeanlegget, strømstans osv.

Det skal etableres en måleanordning for registrering av minstevannføring. Den tekniske løsningen for dokumentasjon av slipp av minstevannføringen skal godkjennes gjennom detaljplanen. Data skal fremlegges NVE på forespørsel og oppbevares så lenge anlegget er i drift.

Ved alle steder med pålegg om minstevannføring skal det settes opp skilt med opplysninger om vannslippbestemmelser som er lett synlige for allmennheten. NVE skal godkjenne merking og skiltenes utforming og plassering.

Vannuttak

Cermaq Norway AS, avd. Holmvåg, har søkt om et kontinuerlig vannuttak på 15 m³/s hele året fra Langvatnet. Søker beskriver en videreføring av etablert inntak i Langvatnet, samt etablert, delvis nedgravd vannvei (PEH slanger) med lengde på henholdsvis ca. 1500 m og ca. 2300 m og dimensjon på 250 mm.

De fleste høringspartene støtter omsøkt vannuttak, men med krav om minstevannslipp lik alminnelig lavvannføring.

På dette grunnlaget fastsettes et maksimalt vannuttak til 250 l/s. Det skal installeres vannmåler og vannuttaket skal loggføres kontinuerlig. Dataene må kunne fremvises til NVE på forespørsel.

Regulering

Det blir gitt tillatelse til videreføring av tidligere praksis når det gjelder reguleringsmagasinet i Langvatnet. Vannet tillates regulert med inntil 0,5 m fra HRV på kote 84,5 til LRV på kote 84,0. Dette tilsvarer et vannmagasin på 0,31 mill. m³.

Det skal settes opp merke ved Langvatnet som viser høyeste og laveste regulerte vannstand, samt et informasjonsskilt som informerer om vilkårene for reguleringen. Disse skal plasseres godt synlig for allmennheten. Utforming av skilt og merking inngår som en del av NVE sin oppfølging etter post 4.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før en eventuell konsesjon etter akvakulturloven om utbygging kan tas i bruk.

NVE vurderer at nåværende og delvis eksponerte rørgate kan bli liggende inntil videre. Ved en eventuell fremtidig utskifting av rørledningene mellom Langvatnet og anlegget i Holmvåg skal denne graves ned.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	Eksisterende inntak i Langvatnet benyttes.
Vannvei	Eksisterende vannvei benyttes inntil videre. Ved en fremtidig utskifting av rør skal disse graves ned.
Avbøtende tiltak	Krav til minstevannføringslipp.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen kommer inn under dette vilkåret.

NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsending av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jmfør kulturminneloven § 8 (jmfør vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen før tiltak kan iverksettes.

Øvrige forhold

NVE legger til grunn at privatrettslige forhold er avklart før tiltak igangsettes.